

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра соціології та політології

УЗГОДЖЕНО

Зав

Декан ФЛСК

Н. Ладогубець /

« » 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

А. Полухін

« 17 » 01 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Політичні системи країн світу»

Освітньо-професійна програма: «Політологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 052 «Політологія»

Форма навчання	Сем	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ/РГР/К.р	КР/КП	Форма сем. контролю
Денна	3	105/3,5	17	34	–	54		-	Екз. 3 с.
Заочна									

Індекс: НБ-8-052/21-2.1.12

Індекс: РБ-8-052/21-2.1.12

СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Політичні системи країн світу»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.08-01-2022

Стор. 2 із 14

Робочу програму навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Політологія», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ-8-052/21, РБ-8-052/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
доцент кафедри соціології та політології Штепа С.О.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Політологія», спеціальності 052 «Політологія» – кафедри соціології та політології, протокол № 1 від «12» 01 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Штепа С.О.

Завідувачка кафедри Хомерікі О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 1 від «13» 01 2022 р.

Голова НМРР Кокарева А.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08–01–2022
		Стор. 3 із 14	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 4 із 14	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста політолога, дозволить створити передумови для усвідомленого підходу до практичної роботи. Вона сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної і практичної діяльності майбутнього політолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є формування в студентів комплексного підходу до вивчення теорії політичних систем та закономірностей політичних систем різноманітних країн світу, функціонування партійних систем і політичних режимів країн і регіонів світу: колишніх республік Радянського Союзу (держав Співдружності Незалежних Держав); країн Європи і Європейського Союзу; Східної, Південно-Східної і Південної Азії; Близького Сходу; Північної, Екваторіальної і Південної Африки; Північної і Латинської Америки. Вміння володіти корпоративно-структурним методом дослідження політичних процесів і систем; розуміння глобальних і регіональних тенденцій розвитку й еволюції політичних систем; ознайомлення студентів з ключовими проблемами, реформуванням та модернізацією політичних систем країн світу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння студентами понятійно-термінологічною складовою країнознавчої дисципліни «Політичні системи країн світу»;
- вивчення категоріального апарату, закономірностей й тенденцій розвитку політичних систем різноманітних країн світу;
- отримання студентами знань і уявлень про державний устрій, політичні еліти, менталітет і релігійні особливості країн Європи, Азії, Африки, Північної і Південної Америки; їхні союзи та регіональні об'єднання.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

- розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності;
- вміти критично мислити у сфері професійної діяльності;
- мати навички професійної комунікації;
- вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності;
- розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології та політичної теорії, знати цінності та досягнення політичної сфери;
- вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки;
- вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки;
- вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах;
- застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії країн світу, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності;

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 5 із 14	

- вміти аналізувати взаємодію політичних систем світу, політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах її функціонування;

- вміти аналізувати політичні системи на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні;

- застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності;

- презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань;

- застосовувати навички та знання політичного аналізу, враховуючи різноманітний контекст міжкультурних та міжетнічних відносин;

- здійснювати порівняльний аналіз різних політичних систем, співставлення різних політичних явищ (політичних режимів, типів політичних культур) з точки зору оцінки тенденцій їх розвитку, функціонування, типології, виявлення закономірностей;

- визначати засоби й механізми реалізації інноваційних політичних ініціатив. Професійно виконувати політикоорганізаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку наукової праці;

- виявляти сенс внутрішньо-політичних та міжнародних деструктивних факторів впливу на стійкість політичних систем;

- визначати національні пріоритети та національні інтереси України з урахуванням безпекової складової в умовах зовнішньої взаємодії з політичними системами регіону Східної Європи та світу.

Підсумкові результати навчання: (далі ПРН)

ПРН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ПРН18. Здійснювати порівняльний аналіз різних політичних систем, співставлення різних політичних явищ (політичних режимів, типів політичних культур) з точки зору оцінки тенденцій їх розвитку, функціонування, типології, виявлення закономірностей.

ПРН21. Виявляти природу внутрішньополітичних та міжнародних деструктивних факторів впливу на стійкість політичних систем.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетенції (далі – ФК).

ФК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ФК2. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

ФК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08–01–2022
		Стор. 6 із 14	

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Політичні основи держави», «Історія політичних вчень», «Політика і права людини» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Політичні партії та партійні системи», «Політичні засади національної безпеки», «Політичні комунікації та PR», «Світовий політичний процес та геополітика».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за дво-модульним принципом і складається з наступних навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Теорії і закономірності політичних систем»
- навчального модуля № 2 «Різноманіття політичних систем країн світу»

кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналізом результатів її виконання.

По завершенню кожного модуля передбачається модульна контрольна робота для перевірки та фіксації отриманих знань кожного студента.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Теорії і закономірності політичних систем»

Інтегровані вимоги модуля №1

Знати:

- предмет, методи, теоретичні основи та категоріальний апарат теорії політичних систем;
- теоретичні джерела та концептуальні витоки наукової дисципліни;
- основні закономірності розвитку і еволюції досліджень політичних систем;
- об'єктивно та критично осмислювати характер та закономірності процесів у політичній системі;
- принципи аналізу політичної системи, її зв'язок та вплив на суспільні інституції та процеси.

Вміти:

- демонструвати знання політологічного аналізу із тематики теорії політичної системи;
- пояснювати критерії типології та основні характеристики сучасних політичних систем країн світу.

Мати здатності до:

- дослідження політичних особливостей політичних систем різноманітних країн світу;
- ціннісної оцінки національних політичних систем;
- виявлення причин розбіжності та конфліктів політичних систем країн світу.

Тема 1.1. Теорія політичних систем як міждисциплінарна галузь наукового знання.

Основна категоріальна та методологічна база дисципліни.

Теоретичні основи дослідження розвитку та функціонування політичних систем країн світу, що є наукою про закономірності виникнення і розвитку політичних суперечностей і конфліктів у різноманітних регіонах світу, про способи еволюції національних політичних систем, процеси розвитку демократії. Об'єктом є політичні системи як форма взаємодії політичних суб'єктів. Предмет - закономірності виникнення політичних систем, еволюція демократії, взаємозалежності політичних інституцій, верств, населення та комунікацій між ними.

Тема 1.2. Філософсько-політологічна еволюція теорії політичної системи.

Базова теорія – структурний функціоналізм (Г. Спенсером, Е. Дюркгейм, Р. Мертон і Т. Парсонс). Конфліктологічна теорія - протилежність функціоналістичним теоріям, що передбачає консенсусне взаємодія різних підсистем (соціальних верств, класів) суспільства. Конфліктологічна парадигма немарксистській орієнтації починає формуватися в 50-60-ті роки ХХ в., Завдяки роботам таких вчених, як Р. Дарендорф, Р. Міллс, Дж. Козер, Р. Мур, К. Болдінг та інші. Системний метод (К. Маркс, Д. Істон, К. Дойч, Г. Алмонд) дозволяє використовувати загальну

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08–01–2022
		Стор. 7 із 14	

теорію систем у вивченні політичних явищ, у тому числі і політичних системах країн світу. Він дає можливість представити досліджуваний політичний об'єкт як цілісну систему, єдиний організм, властивості якого не є сумою властивостей окремих його елементів.

Тема 1.3. Типи сучасних політичних систем країн світу.

Аналіз найтипівіших видів політичної системи. Теорії Г. Алмонда та Дж. Істона типи політичної культури та політичних режимів. Північноамериканська двопартійність та європейська багатопартійність. Вплив глобалізації на становлення національних зразків політичних систем. Рабовласницька, феодална, буржуазна та соціалістична формації К.Маркса та її критика. Демократія та відносна (контрольована) демократія. Авторитаризм і тоталітаризм.

Тема 1.4. Геополітичні конфлікти сучасного світу. Підґрунтя та наслідки для України.

Етимологія терміну «конфлікт». Умова конфлікту: зіткнення протилежних позицій, думок, оцінок і ідей. Суб'єктивний та об'єктивний характер протиріч зі сторони соціальних груп в основі генезису політичного конфлікту. Форма зіткнень - насильницька або ненасильницька - залежить від безлічі факторів, у тому числі і від того, чи є реальні умови і можливості (механізми) ненасильницького вирішення конфлікту і які цілі переслідують політичні суб'єкти протиборства. Сучасні полюси світу – демократія США і компартія КНР: методи боротьби та шляхи співіснування.

Модуль № 2 «Різноманіття політичних систем країн світу»

Інтегровані вимоги модуля №2

Знати:

- типологізацію та методологічні засади дослідження політичних систем країн світу;
- орієнтуватись в основних структурах та процесах, суспільних інституціях, системі обрання та легітимізації діючої влади у політичних системах;
- характер взаємодії правлячої еліти та провідних соціальних верств в рамках політичних систем країн світу;
- релігійний та ментальний вплив на функціонування політичних систем країн та регіонів;
- геополітичний вплив на формування національних політичних систем;
- основні вплив та ризики еволюції політичних систем світу щодо формування сучасної політичної системи України.

Вміти:

- застосовувати понятійно-категоріальний апарат політології в науковому аналізі політичних систем країн світу;
- аналізувати політичні процеси що функціонують в конкретних зарубіжних країнах, робити відповідні висновки та узагальнення;
- пояснювати критерії типології та основні характеристики сучасних політичних особливостей взаємовідносин влади та провідних верств суспільства;
- враховувати релігійні та ментальні особливості функціонування політичних систем, як основу країнознавства.

Мати здатності до:

- дослідження політичних систем різноманітних регіонів та країн світу;
- вміння показати зв'язок політичної системи з соціально-класовими, соціально-груповими інтересами і конфліктами в країні та регіоні;
- застосування знань з дисципліни політичні системи країн світу в країнознавчих дослідженнях;
- робити експертну оцінку процесів формування національних політичних систем країн Європи, Азії, Північної і Південної Америки та Африки.

Тема 2.1 Особливості політичних систем країн Європи. Створення та функціонування Європейського Союзу та країн колишнього Радянського Союзу.

Типологізація політичних режимів. Унітарні, федеративні країни та конфедерація. Проблеми автономії, місцевого самоврядування та самовизначення регіонів. Парламентські

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 8 із 14	

монархії Великобританії, Іспанії та країнах Скандинавії й Бенілюксу. Канцлерська федерація Німеччини. Взаємовідносини центральної влади та місцевого самоврядування в унітарній Польщі. Створення та перспективи Європейського Союзу. Геополітичні виклики, ризики і вплив політичної системи ЄС на Україну. Особливості формування демократичних та авторитарних режимів країн Балтії і Грузії та РФ, Білорусі і Казахстану.

Тема 2.2 Політичні системи та розвиток країн Східної, Південної і Південно-Східної Азії.

Сутність і зміст політичної ідеології. Протиставлення Західної демократії і Східної стабільності. Становлення і функціонування політичної системи компартії КНР. Проблеми приборкання Гонконга і Тайваня. Демократії Південної і тоталітаризм Північної Кореї. Пацифікація і еволюція Японії. Опозиційні рухи і проблема реформування політичних систем ідеократичних країн. Еволюція багатопартійності в Індії, Бангладеш і Шрі-Ланці. Вплив релігії на політичний розвиток Ісламської Республіки Пакистан.

Тема 2.3 Тенденції розвитку політичних систем країн Африки та Близького Сходу.

Суспільно-політична орієнтація країн екваторіальної Африки. Крах соціалістичної орієнтації та постколоніальні проблеми розвитку. Вплив ісламу на політичний лад і судову систему країн Близького Сходу. Концепція “велаєт-е-факіх” в еволюції іранського теократичного режиму. Особливості формування абсолютних монархій країн Йорданії і Саудівської Аравії. Парламентські республіки в Лівані й Іраку. Вплив “Арабської весни” на політичні системи країн Близького Сходу. Особливості взаємодії політичної системи Держави Ізраїль.

Тема 2.4 Порівняльний аналіз політичних систем країн США, Канади і країн Латинської Америки.

Основні етапи формування американського і канадського конституціоналізму. Республіканська форма правління при формуванні федерації США. Особливості системи GR і політичного лобіювання. Становлення Канади від колонії до незалежної держави. Права і обов’язки провінцій. Взаємовідносини з Великобританією. Суперпрезидентські республіки та військово-диктаторські режими країн Латинської Америки та їхні політичні наслідки. Постколоніальне минуле іспаномовних країн. Формування багатопартійності та взаємовідносини демократичних та соціалістичних партій.

Тема 2.5 Підсумкова контрольна робота.

Критерії, факти та тенденції функціонування політичних систем країн у контексті політологічного країнознавства.

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Теорії і закономірності політичних систем»										
1.1	Теорія політичних систем як міждисциплінарна галузь наукового знання.	3 семестр				семестр				
		8	2	2	4					
1.2	Основна категоріальна та методологічна база дисципліни.	6	-	2	4					
1.3	Філософсько-політологічна еволюція теорії політичної системи	8	2	2	4					

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08–01–2022
		Стор. 9 із 14	

1.4	Системний метод (К. Маркс, Д. Істон, К. Дойч, Г. Алмонд)	5	-	2	3				
1.5	Типи сучасних політичних систем країн світу та геополітичні конфлікти	7	2	2	3				
1.6	Геополітичні конфлікти сучасного світу.	5	-	2	3				
1.7	Підгрунття та наслідки для України.	7	2	2	3				
1.8	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4				
Усього за модулем №1		52	8	16	28				
Модуль №2 «Різноманіття політичних систем країн світу»									
2.1	Особливості політичних систем країн Європи.	3 семестр				семестр			
		7	2	2	3				
2.2	Створення та функціонування Європейського Союзу та країн колишнього Радянського Союзу	5	-	2	3				
2.3	Політичні системи та розвиток країн Східної, Південної і Південно-Східної Азії	7	2	2	3				
2.4	Опозиційні рухи і проблема реформування політичних систем ідеократичних країн.	5	-	2	3				
2.5	Становлення і формування політичних систем країн Африки та Близького Сходу	7	2	2	3				
2.6	Порівняльний аналіз політичних систем США, Канади і Латинської Америки	7	2	2	3				
2.7	Критерії політологічної типологізації систем.	6	1	2	3	-	-	-	-
2.8	Охарактеризувати політичні системи країн світу.	5	-	2	3				
2.9	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2				
Усього за модулем №2		53	9	18	26				
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54				

2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену з даної дисципліни, що розробляють провідні викладачі кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься за два місяця перед екзаменом до відома студентів:

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, презентація, обробка результатів, статистичні методи, інтерпретація. Порівняльний аналіз.

3.2. Рекомендована література

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, презентація, обробка результатів, статистичні методи, інтерпретація. Порівняльний аналіз.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Кіянка І. Б. Політична конфліктологія: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. – 96 с.

3.2.2. Коваленко Б.В. Політична конфліктологія / Коваленко Б.В., Пирогов А.І., Рижков О.А. Навчальний посібник для студентів ВНЗ України. – К., 2002. - 400 с.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		<p>Стор. 10 із 14</p>	

3.2.3. Левенець Н.А. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки. Проблеми становлення та розвитку. – К., 2001.

3.2.4. Троян С.С. Порівняльні політичні системи сучасності. Навчальний посібник. – К., 2003.

3.2.5. Політологія: терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці. Навчальний словник-довідник для студентів. Уклали: В.М. Піча, Н. М. Хома. Наукова редакція – В.М. Пічі. – К., Львів, 2001

3.2.6. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 348 с.

3.2.7. Загальна теорія держави і права/ За ред. В. В. Копейчикова. — Київ: Юрінком Інтер, 2020. — 348 с.

3.2.8. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

3.2.9. Скакун О.Ф. Теорія права і держави. — Київ: Алерта, 2021. — 528 с.

3.2.10. Тетарчук І.В. Теорія держави і права. — Київ: ЦУЛ, 2020. — 184 с.

3.2.11. Трофанчук Г. І. Історія держави та права України. — Київ: Юрінком Інтер, 2019. — 568 с.

3.2.12. Трофанчук Г. І. Історія держави та права зарубіжних країн. — Київ: Юрінком Інтер, 2019. — 448 с.

3.2.13. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2020. — 500 с.

Допоміжна література

3.2.8. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Рехало В.А. Політична культура сучасної молоді. – К., 2008.

3.2.9. Гальчинський А.С. Суперечності реформ у контексті цивілізаційного процесу. – К., 2001.

3.2.10. Політологія: історія та методологія // За ред. Ф.М. Кирилюка. – К., 2000.

3.2.11. Політологія. Кн.. перша: Політика і суспільство. Кн.. друга: Держава і суспільство / А. Колодій, В. Марченко, Л. Климанська, Я. Косміна – К., 2000.

3.2.12. Політологія: наука про політику/ За ред. Кременя В.Г. – К.–Х., – 2001.

3.2.13. Політологія: Підручник / М.І. Панов (керівн. авт. кол.), Л. М. Герасіна, В. С. Журавський та ін. – К., 2005.

3.2.14. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – К., 2001.

3.2.15. Політологія у запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / І. Г. Оніщенко, Д. Т. Дзюбка, І. І. Дуднікова та ін; За заг ред. К. М. Лемківського. – К., 2003.

3.2.16. Нагорна І.П. Політична культура українського народу. Історична ретроспектива і сучасність. – К., 1998.

3.2.17. Політологія: підручник / В.Ф. Цвих, О.В. Батрименко, В.П. Горбатенко та ін.; за заг. ред. В.Ф. Цвиха, О.В. Батрименка. – Видавничо-поліграфічний цент «Київський університет», 2010. – 671 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/visnik>

3.3.2. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 11 із 14	

Таблиця 4.1 (для дисциплін, де передбачено екзамен)

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навч-ня		Денна форма навч-ня	Заочна форма навч-ня
3 семестр					
Модуль № 1 «Теорії і закономірності політичних систем»			Модуль № 2 «Різноманіття політичних систем країн світу»		
Відповідь на практичному занятті (5 бали x 2)	10	-	Відповідь на практичному занятті (5 бали x 2)	10	-
Доповідь з презентацією (5 б. x2)	10	-	Доповідь з презентацією (5 б. x2)	10	-
Написання ессе (5 б. x1)	5	-	Написання ессе (5 б. x1)	5	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>21 бал</i>	<i>-</i>	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	<i>21 бал</i>	<i>-</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	-
Усього за модулями №1, №2				80	-
Семестровий екзамен				20	-
Усього за дисципліною				100	-

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 12 із 14	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02.	17.01.22	Редоренко К. А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Голова Н. О.	Прот. № 4 від 09.02.2023	<i>[Signature]</i>	Дієво ревізії РДП-2023

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 13 із 14	

Додаток 3

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні системи країн світу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		Стор. 14 із 14	

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)